

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félfévre
Negyedévre
Egy hónapra

Egyes száma ára 4 kr

10 l. — kr.
5 " — "
2 " 50 "
1 " — "

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapra petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi hirdetések aha szerint jutányos aron vetetnek fel. Helyez-dij nincsen külön bejegyzésért 30 kr

„Viszhang“-nak!

II.

Am amit ott a mostani konvent érdemeiről dicsőítőleg felhord, bocsássuk az elfogulatlan kritika rostájába...

Közbe, vegye tudomásul, hogy amidőn én a konventet, — az «Egyh. törv.» 52—63 §§. szerint — «az ev. ref. magyar egyház legfőbb testületének», neveztem: öntudatosan tettem... Mint a llandó testületet neveztem így, mert ez hatá- és jogkörére nézve csakugyan 58. a) szerint — «zsinat nemléte esetében, képviseli a magyarországi ref. egyházat, úgy a hitfelekezetek, mint az állam irányában, minden olyan ügyben, mely az egyházat egyetemesen érdekli»; a b — m. pontok szerint pedig mint legmagasabb bel — végrehajtó, kormányzó és birói — minden bizonynyal legfőbb a llandó testülete a magyar ref. egyháznak — a csak időnként — 10 év — összeülő törvényhozó-testület — a zsinat helyett. Ezért az ön «viszhang»-ja negyedik ki-kezdésében — a — r. «sarkalatos tévedésének» minősített megjegyzését nem tekinthetem többnek, mint a melyre közön-séges kifejezéssel ezt szokták mondani: «Kákán csombókot keres».

Amit továbbá, a konventi képviselők választásának a presbyteriumoktól elvételét és az egyházkerületek jogkörébe áttételét illetőleg — a presbyteriumok kicsinylésével mond: azt a presbyteri-synodalis-rendszer természetével ellen-kezőnek tartom, mert e demokrat rendszer talpköve a presbyteriumokban van, innen kell kiindulnia... aki ezt nem veszi tekintetbe és szigorú alkalmazásba: az, vagy nem ismeri annak a rendszer-nek természetét, vagy szándékosan ellene működik.

Amit pedig abban mondtam, hogy a konvent, a mostani választási rendszer szerint, habár azt a zsinat törvényerőre emelte is — «főurakból és nagy jövedelmű lelkészekből áll», még ha nagyobb ganyt üz is „az egyedül üdvözítő pres-byteriumok“-féle kifejezéssel: mégis fenntarom, mert azok az urak és kedvező díjazású lelkészek, bármily érdemesek legyenek is különben — nem forogván gyakorlatilag tulnyomólag nagyobb számu k.s és szegény — sőt nyomorúságos viszonyok közt élő egyházainkban, iskoláinkban, lelkészeink és tanítóink között, — nemis ismerik teljességükben ezeknek bajait. Tehát amit ön nekem tulajdonít: „a csekély javadalom, különösebb mér-tékben kvalifikálna az egyház legmaga-sabb fokú kormányzására“ — ez hatá-rozottan nem az én gondolkozásom,

hanem az ön gunyos következtetése, ha-bár elismerem, hogy szegény lelkészeink közt, képességeiknél fogva nagyszámú l vannak, akik bírják ama legmagasabb kormányzó testületi tagságra a szükséges kvalifikációt és aggodalom nélkül kép-viselhetnék ott, különösen az általok közvetlenül és behatóbban ismert szegény egyházakat. Mi értéke van aztán az ön további gunyolódásának, hogy az ilyenek alkalmazása oda fent „már csak azért is bajos volna, mert ekkor nagyszellemi és erkölcsi érdekeink azt parancsolnák, hogy fel ne emeljük valahogyan, azokat a csekély javadalmakat:“ — ítélje meg ön, nagy szellemi képességével és erkölcsi érzésével.

Intéző férfaink »kormánynyal való pártszolidaritására« csak a most letűnt Bánffy-kormány bukását megelőzőleg olvashatta ön a jeremiádot, amidőn pro et contra vita fo'yt világi és egyházi sajtóban afelett: mi lesz ref. egyházunk-ból ha az ország kormányában vagy az ezzel szolidaritásban álló nagy többségben elvesztik a prot. nagy férfiak intéző befolyásukat? Vajjon lehetséges-e hát, hogy e párt-szolidaritásra és bizonyos »önző-irányzatra« is ne reflektáljunk, amidőn a mostani Konvent menetéből látjuk, észleljük és mérlegeljük azt, hogy mit tettek és mit tesznek hát ezek a nagy férfiak, a ref. egyház bajainak gyökeres orvoslására?

Mindezeket azonban — habár lényegökben birnak is objektív jelentőség-gel — tekintsük olyanoknak, mint a melyek csak az én szegényes szubjektív felfogásomból származnak s nem érdemelnek behatóbb kritikát, sőt az urnapi munkaszünet felett is térjünk a Konventtel napirendre. Egyszerűen horítsuk be a feledés fátyolával az »A p r i l 1 1 - i n e m z e t i ü n n e p - n e k a K o n v e n t által testületileg megünnepeltetését; s azt a személy-kultuszt, amit a konventi tudósítások meglehetősen részletességgel leírtak: — Tisza Kálmán érdemének a lelkészi fizetések 1400 koronára még ez évben kiegészítése iránt az országházban mondott beszédeért jegyzőkönyvbe vitelére tett indítvány felett kifejtett vitának egész menetét, vegyük meg nem történtenek, nehogy — a — r. souverain önkánye nyerjen kifejezést. Menjünk át a nagyobb objektivitással biró ügyekre. Kérdjük meg azonban »Viszhang« urat az anyagiasságuk miatt nagyon is objektív dolgok felől. Mit mutatnak ezek felől a konventi tárgyalások — egyene-sen a »Debreczeni Protestáns Lap« közlése szerint?

K e n e s e y Bálának a »közalap-végrehajtó bizottság« 1898. pénztári

évről előterjesztett jelentésében »a meg-ajánlott összeg és a régebbi ajánlatok közt határozott csökkenés van és Erdélyben 6 1/2%, Tiszántul 3/4%, Duna melléken 2%, Tiszán innen Dunán túl lelentéktelen« Hát anyagi javulás ez, amikor az idő előhaladása szerint is ezt és nem csökkenést vár-nánk?

Vagy a »gyámintézeti végrehajtó-bizottság«-nak Petri Elek által bete-jesztett jelentése, amikor ez 22.323 frt. hátralékot jelez s kimondja, hogy »5—10 év alatt elkövetkezik az az idő, mikor a gzmintézet jövedelme nem lesz képes fedezni a szükség-et« s már ez eshetőségre előkészültképen a konvent-től 100.000 frt. segílyt kérés a nyug-dijintézet felállítására iránti kérvények tárgyalásába a konvent nem is bo-csátkozik: anyagi előmenetelről szól?

Ugyanezt a kérdést nem is lehet felvetni a tőke-segély-ügy állását tekint-ve, amikor a bizottság György End-re előadásában indítványozza, hogy te-kintettel azoknak a kérvényezőknak nagy számára, kiket jelenleg a Konvent nem segíyezhet, de akiknek kérvényei már fel vannak terjesztve, mondja ki a Kon-vent: az 1902-dik esztendői tőkese-gélyért folyomódó s ezután érkező kér-vényeket nem fogad el. Ezekre nézve a megjelölt időig nincs felfüggeszt-ve a tőke-segély-adás?

A tanügyi bizottság jelentésében, a református tanítók országos egyesületé-nek kérelme a tanítói korpót-lékok kiutalása iránt kedvező állapotra mutat s e már zugolódásra alkalmat adó ügy az államkormány és ref. egyház közt való viszonyt dicséri s megnyugtatta a rövidülésben szükségét szenvedő tanítókat a várakozásra utasi-tás s az olyan egyházakat, amelyek tag-jai az állami adónak 100—200%-os aránya szerint fizetvén az egyházi adó-ba, — a korpótlék által való újabb megterhelhetést nem bírják? A kik kon-ventünk tagjai közül közel állottak vagy állanak a közokt. kormányhoz, nem győzhették volna meg már ezt a halo-gatás, vagy épen kifogásolás veszedelmes hatásáról?

Ugyancsak a tanügyi bizottság, a tanítók hiányáról adott jelen-tésében, nem mutat-e az ev. ref. egyhá-zak szegénység miatti megdöbbentő te-hetetlenségére, amidőn számmal írja ki 1897-ről 295 tanítói állás ürességét, fő-leg a fizetés csekélyisége miatt; 413 ta-nítói állomás megszűnését, amelyek közt a szegénység mint ok, legnagyobb sze-repet játszik — a tanítónak volt a fize-tése: 30—150 frt. — 379 helyen kel-

lene még iskolát felállítani, amiből 335-nek felállítására az egyházak magok erejéből nem képesek . . . És segíthet-e bajon a Konvent azon határozata, hogy „felhívja az egyházkerületeket: hassanak oda, hogy a kerületekben levő gyülekezetek, ahol csak lehet saját erejükkel, vagy pedig az államsegély igénybevételével töltsék be az üres állomásokat? . . . Hiszen ez a buzgóság eddig sem hiányzott, de a buzgóságnak ellentáll az a paizsos férfiu: a kit szegénységnek neveznek.

Ebben fekvő gyengeségünk oka, az egyházunkból való kicsábításoknak is, a mi ellen, hogy nem gátvetés a Konvent ismeretes határozata, talán még „Viszhang” ur is beismerheti!

Önfenntartó egyházunk legnagyobb baját — a szegénységet kell orvosolni és pedig felette sürgősen, mert a mint a Közalap-Végrehajtó bizottságnak az egyházi adózási viszonyokról szóló — Dókus Ernő elnök és Kenesey Béla jegyző által aláírt jelentése mondja: „Veszedelem rejthetik a késedelmezés és halogatásban; —a—r. pedig azt mondja, hogy a veszedelem már megvan régen és napról-napra csak növekszik. Hiszen ezt bizonyítja az a kisebb adófizetés ígéretével más egyházba átszábitás lehetősége is.

Ismerjük el, hogy gyökeres adóreform is sokat segíthetne a bajon. De milyen és mikor lesz az? E kérdésre nem felel meg a Konvent még most sem, de „Viszhang” ur sem. Bizonyosan mérsékelt vagyon-arányos. De míg a kísérletezések tartanak — egyházunkból sok kicsábítás történhet. Ez a félelem, a naponként látható példák miatt — nagyon jogosult.

Miért nem veszi napirendre soha az egyedüli gyökeres gyógymód — az 1848: XX. cikkkel illető §-ának

életbehívása iránt szükséges lépések megtételét — a Konvent? Miért nem lép e tekintetből érintkezésbe a többi prot. felekezettel? Vagy, miért nem készíti elő a legközelebbi zsinatra, hogy innen menjen a kormány elé határozott nyilatkozat, mely szerint a magyar ev. ref. egyház ragaszkodik azon létfeltételével nagyon összefüggő törvény-cikkhez s kívánja, hogy valósíttassék meg? Elég-e e téren az a sovány kijelentés, hogy a lelkészfizetések 800 frtra kiegészítését nem tartja az 1848: XX. cikkben álló tartozás beváltásának?

E nagy és végzetes mulasztás különösen az, amely a várakozó lelkeket kellemetlenül érinti s az elkeseredést azon kifejezésben kényszerítette —a—r. ajkára, tollába is: „a Konvent nem áll feladata magaslatán.” Fél századnál több ideje, hogy a törvényzikk él — papíron. Három évtizedénél több, hogy javultak politikai viszonyaink . . . és annak a törvényzikknek életbevitelére még mindig késik! . . . Mikor fog hát, az egyháza életét, emelkedését biztosító gyökeres orvoslás utáni várakozásban megvénült református egyháztag így kiáltani: „Uram, bocsásd el szolgádat békével, mert látták az én szemem a Megváltót.” Mert az 1848: XX. cikkkel valóslása a magyar ref. egyház Megváltása . . . Az ezt életbe hívó nap valódi ünnepe lenne a reform. egyház minden tagjának — d i s s o n a n c i a nélkül. Ha én azt megérem! . . .

Én hiszem, hogy akkor az én örömteljes felkiáltásomra az én ismeretlen ellenfelem is helyeslő, igaz „viszhangot”, adna! . . . Mikor lesz az?!

Az állam pénzügyi egyensúlya nem engedi?

. . . De hiszen az állam mindent adóból fizet . . . abból fizetné a prot. egyházak és iskolák költségeit is . . . Az

adó tehát meg lenne úgy is, csak hogy méltányos arányban osztva szét. És ez megszüntetné, a megbírhatlan adóterhek miatt zugolódást s az ezzel rokon bajokat.

Bajaink nem takargatással, hanem alapos gyógyítással szűnnek meg s nem lehet ezeket ellenségeink előtt sem eltitkolnunk; magunk közt titkolni pedig, oktalan önámítás.

—a—r.

Országgyűlés.

I. A képviselőház ülése.

Szóll Kálmánt és Hegedűs Sándort, mint új képviselőket végleg igazolták és megjelölték. Ezre lekezdődött az ülés, tegnap apr. 24. Azután Barcsay Kálmán beadta a betédkiráló-bizottság jelentését a nemes-ócsai választásról. Ez vitát keltett. Pichler Győző a jelentés fölolvását kérte. Ezt elrendelték. Hentaller közbeiktatására fölolvasták a Justh Gyula különvéleményét is.

Pichler Győző a melett argumentált, hogy a királó-bizottság jelentését ne vegyék tudomásul, mert azzal törvényteleniséget szankcionálna a Ház, hiszen három olyan ember szavazott le, a kik nem voltak a választói listában, következésképp a választást meg kellett volna semmisíteni. (Zaj.) Örléy Kálmán a kormánytól, a kiküldött vizsgálóbiztos, erre azt felelte, hogy másként a dolgot jól elintéznem lehet, mint vizsgálattal. Kéri tehát a jelentés elfogadását.

Perczel Dezső házelnök még azt tette ehhez, hogy mivel a királó-bizottság nem ítélte hozót, hanem közbeszó végzést, a Ház nem tehet mást, minthogy a házszabályok 81. §-a értelmében tudomásul veszi a jelentést.

Belitska Béni beterjesztette az 1897. évi közegészségügyi jelentést, a melyet a szerdai ülésre tűztek ki. Szivák Imre a kuriai bíráskodásról szóló igazságügyi jelentést mutatta be. Ezt erőtörökön tárgyalják. A zárószámadási bizottság több jelentését Benke Gyula terjesztette be. E jelentéseket a szerdai ülés napirendjére tűztek ki.

Perczel házelnök tegnap indítványára, a Ház ma ismét nem tart ülést s ennek napi-

Radnót. *)

— A Debreczen-tárczája. —

Írta: **Lőrinczy György.**

Néha, nagy ritkán, Pósa bácsi hazaérkezik a szülőfalujába, s ilyenkor ünnepe van az egész Radnótnak. Jövetelének a hírére ángyomasszonyék szörnű csörömpölést visznek véghez a lakodalmi tányérok között, Marcsa néni meg ekes-diszes rendbe szedi a vendégszobákat, mert a költő sohasem szokott egyedül jönni.

A falu mindkét nembeli aranyfjúsága már egy héttel elébb dalolgtatja a Dánkó Pistát, meg a Lányi Géza nótáit, a mikkel a költőt naphosszat elmulatgatják; tudják, hogy azokat a szomorú nótákat szereti legjobban a költő. Igen, a „költő” szó Radnóton annyit jelent, hogy Pósa Lajos. És — mikor a költőről például Bodon Bettes János uram felragyog arczezal beszél, — ha ilyenkor azt kérdezné tőle valaki, hogy ki az a költő, — bizonyosan megvédőleg nézné végig a jámbor tudatlant és azt mondá neki:

— Hat meg csak azt sem tudja az ur?

*) Lőrinczy Györgynek, a ki mint a F. M. K. E. titkára is nagyjelentőségű hazafias kulturmissiót teljesít, nem régen jelent meg a Singer és Wolfner kiadásában, egy csinos elbeszélés kötet: „A magamfőljén” czímmel, melyből közöljük ezt a végtelenül kedves darabot. Lélekkel van ez megírva és gyönyörű világot vet ug Pósa-ra, aki egy-iránt kitűnő a hazafias és gyermekköltészet terén, mint szülőföldjére, az erős Radnótra és magára a szerzőre, Lőrinczyre.

Ez az egész falu tele van a költőért való büszkeséggel. De öntudatos, erős büszkeség ez, olyan, mint a magyar anyaké. Ők csak azt olvassák az újsagokból, a mit a költőről irnak; csak az ő nótáit szavalgatják az iskolában s csak az ő nótáit dalolgtatják a mezőkön.

Mikor Marcsa néni öreg szemével a nagy fia furcsa vetésű betűiből kislábizálja, hogy ezzel meg azzal a vonattal érkezik meg a rimaszécsi állomásra: nem kell ennél többet mondania. Egész-n bizonyos lehet benne, hogy a hány lovasgazda van a faluban (pedig hálstennek elég van), mind befog szó nélkül és ünneplő kekbeijebé öltözve, odaállit a pályaházhoz. Tíz-husz radnóti fogat várja a költőt reódesen s a kinek kocsijára már nem jut a pesti vendégekből, annak el van rontva az ünnepe alaposan.

Juliska — a Bodon Dina szép menyecske felesége, aki a Pósa családhoz tartozik — el nem engedné az ilyen vendégfogadást egy fél világért. Szereti a szép beszédű pesti írókat, meg művészeket, a kik között már sokat forgott, mert minden esztendőben meglátogatja legalább egyszer „Lajos bácsit” s ilyenkor nagy ismeretségbe keveredik a bohémvilággal.

Ott várt bennünket akkor is, mikor ősz szénakaszálásra megérkeztünk Rimaszécsre. Feszty Árpád jött Lányi Gezával meg Pósa vála, es nógrádi Papp Gyula Fül-ken, és meg Feleden csatlakoztam hozzájuk. Juliska összecsapta a kezét:

— Hat csak ennyien jönnek?

Pósa karon fogta Fesztyt és odavezeti Juliskához.

— Felér ez Juliska tizzel is, mert ez Feszty Árpád, tudod, az a nagy művész, a ki azt a panorámát festette, a mit Pesten láttál a magyarok bejövételéről.

Juliska megilletődötten szoritja meg két dolgos kezével a művész kezét.

— Feszty Árpád? Hogy az én istenem ádjá meg ezt a kezét, a melyikkel azt a csudaszép képet megcsinálta! . . .

Igy gratulálnak a radnótiak.

Nem is olyan nép ez, mint a többi. A lélek értelme ott ül az arcukon, mintha valamennyiük a szívében ott lángolna az a hazaszerető, szabadság után vágyó sóvár óserő a mi legkiválóbb fioknak, Pósa Lajosnak a lantján föl-föl riad. Van egy nehéz nemzetiszín zászlójuk, aranyal pompásan körülszelve, rajta igazi művészettel ez a fölírás van kibímezve: „Éljen az erős Radnót!” — Tudják am ezek, hogy mit ér egy ilyen falu. — Ez alatt a zászló alatt szoktak a követválasztásra bevonulni, mindig együtt, egy párton, emberemlékezet óta soha két pártra nem szakadtak, sem itatásban, etetésben részt nem vettek. Hanem — ha kellett — meghaltak az alatt a zászló alatt. — Igy 1872-ben Rimaszécsen véres követválasztás volt, vagy harmincz halommal több lett utánna a radnóti temetőben. Maga a falu vezere Pósa Miska — egy daliás szép férfi, — halva maradt egy szavazóbódé előtt. — Fejfájára ezt a sir verset vésték:

rendjét áttette szerdára, a mikor egész sereg interpellációra válaszolnak a miniszter urak. Az ülés különben 12 órakor véget ért.

I. A főrendiház ülése.

A főrendek ülését Károlyi Tibor gr., Ernő herceg és Radvánszky János báró halálának bejelentésével nyitotta meg. A kegyelet szokásos lerovása után a főrendek jegyzékéből törlik őket.

Esterházy János gróf és Gudenus István báró főrendi jogát igazolják s részükre a királyi meghívó levelet kiesziklik.

Az ülés ezután rátért a képviselőháztól érkezett tjavaslatokra és jelentésekre.

Az 1899. állami költségvetésről szóló tjavaslatához felszólalt

Zichy Nándor gróf. A ki a költségvetést már csak azért sem szavazza meg, mert a kath. alapot belevették.

Szabó Jenő a költségvetést elfogadja.

Majláth József gr. a miniszterelnök programjában új korszak megnyílását látja. A legfontosabbnak tartja azt, amit a közgazdaság föllendítéséről mondott.

Pártolja a szövetségi eszmét; a hitel-szövetkezetet össze lehetne kötni a takarékmagtárakkal. Helyesli, hogy a kormány új akciót kezd a telepítés és parcellázás dolgában.

Szól a munkáskérdésről. Meltányolja a keresk. miniszternek e kérdés megoldása körül való törekvéseit. A szabad egyesülésre kell fektetnünk a súlyt. Helyesli, hogy a kormány be akarja hozni a munkásoknak baleset ellen való biztosítását. Nagy bizalommal viseltetik a földm. miniszter működése iránt, aki okos, előrelátó politikájával, sok kérdésben, 50 év mulasztását üti helyre.

A költségvetést elfogadja.

Az elnök a vitát bezárja.

Lukács L. pénzügyminiszter felel Zichy N. grófnak, amit a költségvetés egyensúlyáról mondott.

Zichy Nándor félreértett szavait igazítja helyre.

Wlassics kultuszminiszter kijelenti Zichynek, hogy nem áll az exkluzív államosítás alapján. Egyházi iskolát pedig csak az egyházi hatóságok beleegyezésével államosít. A tavaly hozott kongrua törvény alapján a kormány igyekszik a kath. lelkészek jövedelmét is ki-gészíteni, amit már kijelentett a kép-

viselőházban a maga jószántából s nem Tisza K. indítványára.

Széll K. reflektált aztán több megjegyzésre.

A részletes vita során Ernuszt Kelemen a megyei dotációk fölemelését kérte, melyet Széll az ország anyagi viszonyai miatt meg nem ígérhetett. Dr. Korányi Frigyes a tudóvsz. eljen kért intenzívebb intézkedéseket, egy hosszabb szünet után pedig Ambrózy István báró az erdszét és gyümölcsstermelés érdekében szólalt fel hosszasan. A földm. miniszter nyomban válaszolt.

A jkönyv hitelesítésével az ülés 4 órakor végződött.

BELFÖLD

A házszabályok revíziója. A képviselőház szabályai néhány intézkedésnek módosítására kiküldött bizottság Szilágyi Dezső elnöke alatt tegnap délután tartotta első ülését, melyben Horánszky Nándor előterjesztette a maga javaslatát, mely fölölte azon módosításokat, melyeket a parlamenti pártok között létrejött békeegyezmény állapított meg. E módosítás elfogadása biztosítva van, mivel ezekhez elterjedt bírek szerint, gróf Tisza István is hozzájárul, ki a házszabályok revíziója dolgában hosszasan tárgyalt délelőtt Horánszky Nándorral.

Tanfelügyelők értekezlete. A népköztartási tanfelügyelet gyakorlóit már régóta érzik hiányát annak, hogy a tanügyi adminisztrációnak megbeszélést igénylő kérdéseit, egymás közt meg nem vitathatták. Évek óta memorándumokat terjesztettek fel a kultuszminiszterhez ebben az ügyben, eleinte értekezletek szervezését, később egy tanfelügyelői országos kongresszus összehívását kérték. — Wlassics miniszter a rég húzódo ügyben most döntött. Kimondotta, hogy helytelenül az országos kongresszus tervezetét, kiállításba helyezi azonban, hogy rövidesen szervezni fogja a tanfelügyelői értekezleteket. Abból indul ki a miniszter, hogy a tanfelügyelői országos irányítást a központból amugy is kapnak, tehát országos tanácskozássra nincs szükségük. Lehetnek azonban az ország egyes részeiben olyan helyi viszonyok, a melyekre a központi kormányzat általános intézkedéseivel nem lehet tekintettel, ezek megbeszélésére országreszenként fogja a tanfelügyelőket értekezletekre összehívni és ilyenformában ohajtja

a miniszter a tanfelügyelői tanácskozásait állandósítani. A miniszter intézkedésében örvendetes, hogy hosszú habozás után végre válahára mégis van valami intézkedés. Nem értjük azonban, hogy miért fél a miniszter a tanfelügyelői országos tanácskozásaitól? Arról sem tudunk, hogy országreszenként külön tipusa lenne az iskolaügyeknek. De annál inkább tudjuk, hogy különösen az állami elemi és gazdasági ismétlőiskoláknak megyénként való helyes elosztása ügyében, továbbá különösen a polgári iskoláknak egyöntetű adminisztrációja tárgyában, egy országos tanfelügyelői kongresszus figyelemre méltó nézeteket vehetne fölszínre. Attól félünk, hogy a vidékenként való tanfelügyelői értekezleteknek szavuk nem lesz elegendő nyomós.

A Bánffy—Horánszky párbaj utóhangja. A Bánffy—Horánszky-párbaj alkalmával Csiky Viktor kolozsvári szabadelvűpárti elnök üdvözlő táviratot küldött Bánffynak a párbaj szerencsés lefolyásáért, melyet kolozsvári kormánypartii lap közölt. Egy ügyvéd feljelentette Csikyt, büntetendő cselekmény felidcsérése címén, de a kolozsvári törvényszék egyszerűen felretette a panaszt. Az ügyvéd a kuriához fordult jogorvoslatért, de a kuria is elutasította és pedig azzal az indokolással, hogy a feljelentő nem azonosítható a magánvadváddal és így nem is éhet jogorvoslattal.

KÜLFÖLD.

Dreyfus-pör. A Figaro Ápr. 24. Strong újságíró és Billot volt hadügyminiszter vallomását közli. Strong vallomása szerint Walsin-Esterházy azt mondta neki, hogy a borderót Sandher ezredes parancsára írta. A vezérkarnak anyagi bizonyítékra volt szüksége Dreyfus ellen. Walsin-Esterházy hozzátette, hogy Mercier hadügyminiszter megparancsolta a haditörvényszéknek, hogy Dreyfust ítélje el. Azt is mondta, hogy mivel a hadseregből kizárták, nem maradhat Franciaországban. Öngyilkosságot emlegetett s ismételte vallomását mások előtt is, részletesen elmondván, hogyan készült a borderó, a melyet nem ő pauszált le, hanem más valaki. Walsin-Esterházy közölte továbbá, hogy a borderó sohasem volt idegen ügynök kezében és hogy egy francia ügynök hozta a minisztériumba. Henry szétlétte a borderót, hogy a dolognak valószínű látszatot adjon. Strong azzal végzte vallomását, hogy nem vett észre nagyobb

Ha még szivar is kell: no akkor — természetesen — itt vagyok én.

Az ebédhez künn teritettek az udvaron, ahol lombos akácok nyújtanak enyhe árnyékokat.

A hosszú asztalt körülállja a radnóti fiataltság, dalolva a szebbnél-szebb magyar nótákat. Csak akkor hallgatnak el, mikor valaki beszélni kezd, s ezek közt a valakik között, mindig legelső a költő. A mezőkről beszimült szelők; körülcsapkodja az arcunkat, s a szelid haragszó ábitattal tölt el. Neki s a hevül a költő; látszik az arczán, hogy a szülői hajlék nyájas képe egészen betölti a szívet, a melyben olyan hatalmasan dobog a gyermeki szeretet ezért az egyszerű, kedves öreg asszonyért, a ki az asztalfőn ül s most is, mindig az ő nagy fiának dicsőségéről álmodozik... Az első toaszt mindig Marcsa nénié illeti s most meg a Lányi czimbalma mellett egy egész falu nótázza melléje a riadó éjjelet.

Bógyi bácsit egy csöppet sem zavarja a költő öcscsének a nagysága. Meg-megrántja a az ezüst-pitykés labiját, — kettőt-hármat köhin', azután ő is feláll nagy tisztességtudással.

— Tekintetes uraim! — így kezdi —

én csak a fekete földnek egyszerű gyermeke vagyok, a ki még a nótázást is a pacsirtától tanultam...

Az bizony, elég derék iskolamester volt Bógyi bácsi és hogy nem hiába tanult tőle, azt jól kiérezzük a szavaiból. Ugy beszélt ez a jámbor földmivelő, hogy egy viczispán is

megirigyelhetne volna és olyan szerényen, mintha semmit sem tudna arról, hogy milyen sokat tud.

Késő éjszakába nyúlik az alkony s mi még mindig ott ülünk az asztal körül. Peng a czimbalom, olvadozik a sok szép balatonnóta, folyik a tréta, adoma, szóbeszéd. Fönn a magasságban kigyulnak az örök Isten éjjeli lámpái s a messze csendből becsap hozzánk a lekaszált rétek üde szénailata. Sehogysem izlik a finom budapesti konyak... térjünk nyugovóra. Falusi barátainknak korán virrad és virradatkor kezdődik a szénagyűjtés.

Sokáig nem tudunk elaludni, csak Lányi fujja a kását hatalmasan, olyanokat hortyog, hogy a holt embert is fölébresztené. Szegény Papp Gyula szomorú m. gadással szól át hozzám.

— Ez aztán a cigány; még álmában is muzsikál!

Odakünn már derengeni kezd az ősi nyájas reggeli szürkület. Ablakunk alatt fölcsendül a mezőre siető munkásnép dala, valami Siofokra evező hajó felől. Csak az éjjel tanulták Lányitól azt a nótát, de holnap már az egész Balogvölgyön dalolni fogják... Hajnali harangszóval lágy, szelid harmóniába olvad az ébredő falu mozgólódása, kaszapengés, ostorcsattogás; — cseng-bong az élet, hajnal perkad. Ez a mezőknek a muzsikája, a mi mellett olyan édeseket lehet álmodni a Bógyi bácsi pacsirtájáról.

„Mig élt a balpartot védte...
— Vigye Isten mennybe érte!”

A költő asztalához rendszeren az összes radnóti notabilitások hivatalosak. Ott van a tiszteletes ur, egy sugár, fiatal kálmínista pap, akit szintén Pósa Lajosnak hívnak, mint a Pósa legfiatalabb férfi generációjának három negyedrészt. Az oktató ur, aki olyan szomorúan tudja énekelni: hogy Káka tövén költ a ruca, mintha e miatt kellett volna szegény magyar hazáknak a másfélszáz esztendő török rabságot elszenvednie. Meg Bógyi bácsi, aki olyan ékesen tud beszélni, hogy még a pennás ember is szinte restelkedve mer előtte pohárköszöntőt mondani. Különben Pósa Bol dicsárnak hívják és a szénája alaposan reudbe van szedve; mintája a józan, takarékos magyar földművesnek, aki szereti a földet és az Isten áldását munkával és imádsággal hecsüli meg.

Mindszentyné asszonyom, aki szintén atyafiságot tart a Pósa familiához, az ilyen vendéglátó nagy ünneptől el nem maradhat.

Öseitől örökölt művészettel ő dagasztja ilyenkor mindig a híres-neves rimaszombati fehér cipőt, ő süti-főzi a lukullusi lakomák szárnyasait, meg kolozsvári káposztáit, a miknek az elkészítéséhez senki sem ért nálánál jobban, amerre jharangoznak. A zsarandineto a porta végén öseredeti vadonságán elterülő nagy kertből kerül, zamatos fülbeki karocsról meg Papp Gyula gondoskodik.

eltéréseket Dreyfus elbeszéléséből. Billot tábornok megerősítette azt a bizonyos verziót Panizzardinak arról a táviratáról, amelyben a „Dreyfus fogva, intézkedéseket megteremtendők előfordulnak a melyet vele közöltek. Billot kijelenti, hogy Walsin-Esterházyt a Zola pör előtt nem ismerte és a vezérkar egyes tisztjeihez való viszonyáról nem volt tudomása. Azután elmondta, hogyan értesült Picquart nyomozásairól és védekezett az ellen a ráfogás ellen, hogy Picquart ezredesre valami veszedelmes feladatot akart bízni. Végül hangsúlyozta, hogy Picquart magatartása veszedelmes volt.

Több lap azt kérdezi, mi történt azzal az ügyirattal, amelyet Picquart togházigazgató St. Martin de Rében Dreyfus ruhájában talált. — Ezt az ügyiratot a hadügyminiszter a titkos iratcsomóhoz csatolta s a többi irattal közölte a semmitűszekkel.

Táviratok.

A velencei műtárlat megnyitása.

Velence, apr. 24. A harmadik nemzetközi műtárlatot ma d. e. nyitotta meg ünnepélyesen a genuai herceg, a kit nagy ovációban részesítettek. A velencei polgármester és a közoktatásügyi miniszter beszédet mondott. A miniszter beszédében a híres Bucintoro feléledését kívánta. A kiállítás remek, a város nagyon élénk.

A belgiumi sztrájk.

Lens, apr. 24. Nord és Pas de Calais megyék bányamunkásainak küldöttjei tegnap itt összeültek és elhatározták, hogy a kőszénbányák elnökeinek levelet írnak, a melyben tudtára adják, hogy legalább 5%-os béremelés esetén tárgyalásba lépnek vele és hogy tekiutva a társulat jövedelmi kimutatása és a hivatalos statisztika adatai között lévő eltéréseket, újabb értekezletet kérnek követeléseik módosítására véget.

Munkásgyűlés Zágrábban.

Zágráb, apr. 14. Tegnap itt szociálista munkásgyűlés volt, a melyen Potocsnyak Franko dr. képviselő elvtársnak mutatkozott be és hosszú beszédet mondott a szociáldemokrácia feladatairól és céljairól. Mikor a gyűlés elnöke a horvátországi politikai pártokról akart beszélni, a kormánybiztos felbeszakitotta és a gyűlés feloszlásával fenyegetőzött. A napirendhez szólva, egy munkás május 1-ének megünneplése ellen beszélt, — mire az illetőt a jelenlevők zajos helyeslése mellett — kidobták. A gyűlésen vagy 500 munkás volt jelen. A rendet nem zavarták meg.

Havazás.

Zágráb, apr. 24. Ma éjjel a zágrábi hegyekben havazott.

HIREK.

Jogász párbajok.

Az eperjesi jogakadémia tanári kara nem érti a tréfát. A ki párbajozik, azt kicsapjuk, — mondják a szigorú tanáruk.

Az eperjesi tanár urakat szeretnők megdicsérni, de — sajnos — nincs módunkban.

Valamivel előbb, mint az eperjesi professzor urak, oda fenn Pesten is kimondták a szentenciát a jogász urak párbajai felett.

A pesti ítélet nem olyan szigorú, mint az eperjesi.

A jogászok nagy százaléka tartalékos tiszt levén, kötelességök fegyverrel elintézni becsületbeli ügyeiket és különben is elég, ha a polgári törvények sujtják

őket, mit tetőzzük mi az ő bajaikat? — így szól a pesti ítélet.

Egyszóval Eperjest nagy kitüntetés érte. Szemben áll Pesttel s módjában van a saját ifjait a pestinél különb módszerre tanítani.

Nem tudjuk még, hogy fog ez sikerülni Eperjesnek, de annyi szent, hogy Eperjesnek igaza van.

Mi debreczeniek szintén abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy saját, külön jogászaink vannak. Derék fiuk, a kik tanulni is szoktak. Talpig gavallérok, a kik egy mekulányi sérelmet megtorlatlanul nem hagynak, akik a bort sokkal jobban sajnálják kiönteni, mint a vért, — szóval igazi gentlemanok ők.

Ezek a fiuk természetesen nem tudnak filiszter módra békélen lenni. Hiteles statisztikai számadatok szerint Debreczenben hetenként 9—11 jogász-párbajt vívnak.

Most már bizonyos, hogy állást kell foglaljunk.

Eperjes vagy Budapest — ez a jelszó. Válasszunk. Vagy mi is kicsapást kérünk párbajozó jogászainkra, vagy pedig elnézően jelentjük ki, hogy megakadályozni a jogász-párbajokat nem lehet.

Eperjesnek igaza van, de a pesti ítélet is nagy tetszésre talált.

Melyiknek van hát tényleg igaza? ...

Egyáltalában hibás volt mindkét ítélet kimondani. A párbajt nem a jogászok csinálják, hanem a társadalom. Ez már régi igazság, régebb mint a pesti s az eperjesi batározat.

Azt pedig gondoljuk, hogy sem a pesti, sem az eperjesi tanári kar nem akarja a társadalmat reformálni, vagy ha akarja is, nem ilyen módon kezdi meg a reformokat?

Nem akarunk hosszú bírálatot mondani az eperjesi és pesti batározatról, de konstatajuk, hogy mind a kettő cél talan.

Jogászok és nem jogászok párbajoztak, párbajoznak és párbajozni fognak, a gyógyszer pedig nem az, amit Eperjesen kigondoltak! ... Nem bizony! ...

* **Szerkesztőségünk köréből.** Farkas Mihály, ki 8 hónapon keresztül volt lapunk buzgó belmunkatársa, e hó 15-én megvált lapunktól s az „Esti Hírlap” szerkesztőségébe lépett be. Helyét a „Debreczeni Hírlap” belső dolgozó társa Ady Endre foglalta el. Hisszük, hogy olvasóközönségünk örömmel fogadja Ady Endre új munkatársunkat, ki szép versei, tárczái és szellemes karcolatai révén kedvence volt a „D. H.” olvasóinak.

* **Védekezés a tüdővész ellen.** A debreczeni r. főkapitány rendeletet adott ki, mely szerint az összes kaszinókban, kávéházakban és vendéglőkben vízzel telt köpőcsészék használandók. E rendeletre különösen most a nyári idők beálltakor nagy szükség van s Bo cz k ő Sámuel előrelátását dicséri. A tüdővész végtelen sok áldozatot szed ma nap s nem lehet tőle eléggé óvakodni. Ha a nyilvános helyek ilyen köpőcsészékkel lesznek ellátva, ez is nagymértékben szolgálhat a közegészségügynek. A város legtöbb nyilvános mulató helye már el van ily csészékkel látva, csak a városi tanács nem intézkedik, hogy a városban is legyenek. Sürgős intézkedést kérünk. Ne a főmérnök ur bölcsességét hallgassa a városi tanács, hanem a közegészségügyi követelményeknek tegyen eleget. A belügyminiszter különben hat pontból álló figyelmeztetést bocsátott ki, melyet több ezer példányban fognak szétosztani. A Figyelmeztetés szövege különben ez: —

1. Az ember sok betegségnek veheti elejét, ha idejekorán megtudja, hogy nihez tar'ssa magát. 2. A tüdővész (más szóval száraz-betegség, sorvadás, hektika) sok embert tesz betegg és viszen a sirba. 3. Ezeknek az embereknek a köpésében van a betegség csírája. 4. Hogy ettől a betegségtől magunkat oltalmazzuk, sejt jó példaadással szoktassuk rá köpőgő vagy köpődő embertársunkat, hogy ne köpjön a lakás, a hivatal, a műhely s egyéb tartózkodó hely (társaskör, vendéglők, kávéház, korcsma, vasuti kocsi stb.) padlójára vagy a padló nélkül való helyiségek földjére, hanem köpőedénybe. 5. A köpőedény olyan legyen, hogy alaposan tisztogatni lehessen, különben veszedelmes volna. 6. Az is szükséges, hogy úgy magunkat, mint ruházatunkat, élelmünket, lakásunkat s ennek környékét, ágszintén minden helyet, a hol tartózkodunk, tisztán tartsuk, mert a tisztaság maga is sok bajtól, betegségtől megóvja az embert. B.-pest 1899. ápril. havában. A m. kir. belügyminiszter.

* **Egy hivatalos falragasz.** Fiumében iparkiallást rendeznek. A kiállítás rendező bizottsága diszes falragaszokat küldött szét az országba. Kezünkbe került egy ilyen hirdetés s megvallva az igazat, bosszankodni kellett miatta. Olyan helyesítési hibákkal küldték a hirdetést szét az országba, hogy minden embernek meg kell botránkozni rajta. — Idezünk néhány szót a jeles hirdetésből. Így pl. azt mondja, hogy van szerencsések ez „alkalommal” stb. továbbá ez a szó vaspálya így van megszokva. a fiumei vaspálya. Továbbá engedélyeztetni így szakitatik meg engedélyeztetni. Szégyene Fiumének, hogy egész ország előtt így kompromittálja magát.

* **A szökés párosan.** Ez az operette szöveg rá illik Husz t Jánosra és Jenelovits Lajosra, kik mint a nyiregyházi rendőrség sürgönyzi, tegnap este együtt utaztak el egy kis nász utra. Jenelovits Lajos 25 éves szűcs azzal a panasszal állított ugyanis a nyiregyházi rendőrfőkapitányhoz, hogy felleége összeszedve ingóságait Husz t Jánossal, kihez szive vonzotta, elzónázott. Husz t János Jenelovits segédje volt s a fiatal asszony szemet vetett reá. Husz t János szive sem volt köszikla, tüzel fogott s a dolog vége szökés lett. Jenelovits szerint a fiatal pár Debreczenbe jött. Az asszonyának cselédkönyve van s valószínűleg szolgálatba áll, a fiatal ember pedig mestert keres, a ki alkalmazza. A rendőrség kutatta őket egész nap, de nem talált reájuk s így valószínű, hogy más városban élnek rögtönzött mézes heteiket.

* **A főiskolai ifjuság felolvasó etélye.** Lapunk tegnapi számából térszűke miatt kimaradt a főiskolai ifjuság felolvasó estélyéről szóló referáda. Pótlásul megemlítjük, hogy a felolvasó estélyen Környei Béla óriási sikert aratott. Színházunk új baritonistája pompás hangját egészben érvényre juttatta s a nagyszámu közönség szünni nem akaró tapssal és éljenzéssel jutalmazta a kitünő énekest.

* **Egy debreczeni ifju tragédiája.** Neuzer Antal debreczeni születésű ifjuról szól e szomorú hír. Jött pedig a budapesti főkapitányságtól, hol szegény Neuhauzer ügyét intézik. Dijnok volt a pénzügyminiszteriumban Becsületesen szorgalmasan dolgozott, fellebvalói megvoltak vele elégedve. Egyszerre valami különös változást észlelték rajta. Kedvtelen, buskomor lett, kerülte az embereket. A mult heten azután valahogy bevetődött egyik orfeumba a hol botrányt csinált. Csak mikor a rendőrséghez vitték fel, deült ki, hogy a szerencsétlen fiatal ember örült. Csendes tétobolyban van, és valószínűleg gyógyíthatatlan. A Lipótmezei elmeegógyintézetbe szállították, hol gondos ápolásban részesítik.

* **A főmérnök ur utlevele.** Ma delőtt érdekes távirati jelentés érkezett a debreczeni rendőrséghez. A távirat szerint Ambrózy Károly kir. főmérnököt, ki egyik fővárosi szállodába volt szállva, ismeretlen tettesek meglópták s nemcsak 325 frt készpénzét, de az összes külföldi országokra szóló utlevelét is elemelték. Az egész ország rendőrsége nyomozza a tettest.

* **Tolvaj csavargó.** Kállai Sándor csavargó, a ki már némely manipulációk után jó ismerős a rendőrségnek, valahonnan egy dupla fedelű ezüst órát lopott. A rendőrség börtönébe ül s bizonyára ki fogja venni a meglóptott nevét.

* **Debreczen a párisi kiállításon.** Gróf Degenfeld József főispán május 5-ére rendkívüli közgyűlést hív össze, amelynek tárgya Debreczen városának a párisi kiállításon való részvétele és e részvétel költségeinek megszüntetése lesz.

* **Meglóptott csizmadia.** Varkoly József csizmadia iparosnak a nagy vásártéren felállított sátorából 27 pár csizmát ismeretlen tettesek elloptak. A rendőrség szigorúan folytatja a nyomozást s már nyomában van a 27 pár csizma tolvajainak.

* **Kellemetlen ébredés.** Lovász Károly báró lakos a nagy vásár végett jött Debreczenbe. Tegnep este Herkóvi Cs. Samuel kocsmáros udvarán halt s mikor ma reggel felébredt, arra a kellemetlen felfedezésre jutott, hogy 49 frt. 50 kr. összegű pénzének hiült helye sincs. Jelentést tett a rendőrségnek, a mely mostan már nyomozza a tolvajt.

* **Agyonütötte a villám.** A múlt héten a Hortobágy felett is nagy égháboru volt el. Horváth János kösiszegi tanyáján a villám lecsapott es a béresgazda feleségét, egy hét gyermekes anyát, ki a pitvarajtóba ült agyonütötte.

* **Elgázolt gyermek.** Nagy népcsődület volt ma a Szechenyi utca végén, a huszár kaszárnya előtt. Egy kis gyermeket gázolt el egy két lovas fogat. A lovakat Nagy Gábor kocsis hajtotta, ki Farkas Gábor kertesznél van alkalmazásban. A szerencsétlenül juttatott gyermeket, ki Spuler Miczinnek hívnak, a kórházba szállították. Egyik lábára eltörték az orvosok szerint amputálni kell. A gondatlan kocsis ellen megindították az eljárást.

* **Nagyidők tanuja.** Dercsényi László kir. tanácsos, Beregvármegye főlevéltárnoka, 1848—49-es honvéd huszárkapitány s a beregvármegyei honvédegyeslet sok évi buzgó elnöke f. hó 20-án Beregszászon meghalt.

* **Egy zsák krumpli.** A nagy vásárok alkalmával napi rendben vannak a legkülönbözőbb lopási esetek. Ma ugyancsak dolga volt a rendőrségnek, mert a vásári tolvajok a szokottnál is több dolgot adtak. Hogy milyen szemfűlesek voltak a vásárban tolongó nép között, arról Spitzer Ábrahám falusi ember is szerezhetett elég szomorú tapasztalatot. Alig hogy pár lépést tett a szekertől, egy zsák krumplija, mely a szekér mellé volt állítva, szárnyra kelt. Az előkivott rendőrök azonban hamar elcsípték a krumplitolvajt. Vas Mihálynak hívják s nem első dolga volt ez a lopás. — Mostan a rendőrség börtönében van.

* **Botrányos összetűzés.** Nagy botrányt idézett elő Balassa-Gyarmaton a főtüzán szombat éjjel hat honvéd. Először egy csoport parasztlégényvel kezdtek ki s a közben, hogy ezeket üldözőbe vették, az előbük

került békés polgárokat is bántalmaztak. Az elősiető rendőrök a csendőrökkel egyetemben egy honvédet elfogtak, míg a többi elmene kült. Egyéb haj nem történt, mint hogy egy előkerült honvédet a parasztok véresre vertek s csak a segítségül jövő rendőröknek köszönhető, hogy agyon nem verték.

* **Egy házaspár rémtette.** Polacsek Lipót tariszkai lakos a népes olasz vasárról hazafelé tartott, midőn szembe jöttek vele Dzurik István és neje. Ahogy a házaspár észrevette Polacsek Lipót, a férj és szivakkal: »A kezeim között vagy hat pióca!« rárontott s ütni, fojtogatni kezdte, miben a felesége is segítsegere volt. Majd késekkel működtek és annyira elétkelöltették, hogy a sebektől alig lehetett ráismerni. Állapota reménytelen. A házaspárt a rendőrség letartóztatta.

* **Helyreigazítás.** Több napilap hozta újdonságot f. hó 21-én és 22-én, hogy Szamosy Imre 1848—49-es honvédegyeslet a napokban Temesvártól meghalt. Kikélt ennél fogva a közp. honvédbizottságnál meglévő névlajstromok alapján jelentenem, hogy ily nevű egyén mint főtiszt, az egykori honvédségben nem létezett — még kevesebb mint őrnagy; létezett igenis a későbbi kiváló festész Szamosy Elek főhadnagyi minőségben (Munkácsy Mihálynak az első oktatója Szegeden), ki több év előtt, min: a kolozsvári muzeum tisztviselője, végzte be élete pályáját. Budapest, 1899. április 24. Hazafüti tisztelettel Miksa Zsigmond a k. honvédbizottság főjegyzője.

* **A zálogházi ügy rendezése Aradon.** A városi zálogház létesítése érdekében négy aradi pénztintézet megvásárolja a két meglévő zálogházat és humanisztikusan kezeli, hogy a szegény nép uzsorások kezébe ne kerüljön. A város által tervezett zálogház építése tehát elmarad. A pénztintézetek a megvásárlás és kezelés részleteiről most tárgyalnak. Megkönyvitte a dolgot Weisz David régi magánzálogházának feloszlattása.

* **Egy jogakadémia a párbaj ellen.** Több fővárosi lapnak ama hírével szemben, hogy az eperjesi ág. ev. jogakadémia, mely ennek a vallásfelekezetenek az egész országban egyetlen ilyenmü tanintézete, a fővárosi egyetem tanácsával ellentétben, a joghallgatók párvadalmának az abban résztvevő ifjak kizárásával leendő büntetését mondotta volna ki, arról értesülünk, hogy a nevezett jogakadémia tanári karának javaslatára az eperjesi collegium igazgató választmánya még a múlt tanév végén, tehát múlt év júniusában kimondotta azt, hogy a joghallgatókat, a kik párvadalmokban vesznek részt, consilium absolvival s az egész tanévre vonatkozólag az összes kedvezményeket elvesztésével rendeli büntetni. Az így büntetett ifjak ugyan továbbra is a hallgatók között maradhatnak, de ha ellenök akár szorgalom, akár magaviselet tekintetében csak a legkisebb kifogás merülne el: ök a tanintézetől végleg eltávolítottak. Minden egyes esetre nézve kimondott ezenkívül a szülők illetőleg gyámok hivatalos értesítése. A joghallgatók párvadalmainál szereplő joghallgatókra nézve pedig a szervezeti szabályok rendes büntetés nem alkalmazhatók. A dékan utasítást nyert arra, hogy e rendelkezéseket minden félév elején a fekete táblán kihirdesse. — A kar a tiszakerületi püspökség útján még a múlt év júniusában felterjesztést tett a közokt. miniszteriumhoz az iránt, hogy hasonló intézkedéseknek az összes felsőbb tanintézeteken s főképen a jogakadémiaikon leendő életbeléptetését közzétenni sziveskedjék. (Ese kör hasonlóképpen orvoslása legtöbb helyen felférne!)

* **Nagy tűz.** Nagy-K. a minap nagy tűz volt, melyet nehezen sikerült megfékezni. Így is harminczöt lakóház, az összes melléképületekkel leégett, sok elemiszer, takarmány és házi alátalat esett a tűznek áldozatul. A kállaiak nagy nyomornak néznek elébe. A tűz vigyázatlanságból eredt.

* **Lelkész-meghívás.** Igazfalva, krassószörény megyei község, a melyet a kormány mostan telepitett tisztán kálvinista vallásu magyarokból termékeny erdei irtványon, — lelkészeül egyhangulag Szabó Béla, a városunkban kiterjedt és előkelő rokonsággal bíró Szabó János hőmezővásárhelyi lelkész, békés bánági esperes fiát hívta meg. Szabó Béla jelenleg a csanádmegei Kun-Agotán lelkészkedik.

* **Meglóptott tanonc.** László Albert könyvkereskedő egyik tanonczát es kérését a postára küldte, hogy ott 200 frtot feladjanak. A postán nagy tolongás volt, s a nagy tolongásban valaki kilopta a tanuló zsebéből a 200 frtot. A rendőrségnél tetek jelentést s most erősen folyik a nyomozás.

* **Szerencsétlenség a vásáron.** A tavaszi vásár sem zajlott le szerencsétlenség nélkül. — A lóvásárban tegnap Kuczik Gábor munkást, a ki a Falk féle kefégyárban dolgozik, halántékon rufta egy ló. A szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön Nyomban a kórházba szállították, ahol gondos ápolás után visszanyerte eszméletét. Állapota súlyos ugyan, de aggodalmakra nem ad okot.

* **Értesítés.** A debreczeni tisztviselők önszegélyző együletének tagjait tisztelettel értesitem, hogy az egyület hivatalos helyisége a Gr. Degenfeld-tér 2. sz. a. ház emeletén a jogász és tisztviselő kör helyiségében van. Hivatalos órák minden Hétfőn s azon kívül minden hó 2. 3. és 4. ik napjain, esetleg ha e napok valamelyike ünnep vagy vasárnapra esnek 5. napján is, mindenkor délután 5—6-ig tartanak. A színházi kedvezményes jegyekre az utalványok ekkor kaphatók, mákor pedig Papay János együleti pénztárnoknál (lakik Bathány utca 1. sz. 1-ső emelet falra.) vagy Krasznay Ferencznel (Varosház új kereszt épüle: 1-ső emelet.) Május hóban hivatalos órák 1. 2. 3. 8. 15. 23. 29-ikén. A 10 frt vagy ennél többet tevő alaprészek után a 4%-os osztalék a hivatalos órák alatt már felvehető. Oláh Karoly igazgató.

* **Végtárgyalások.** Apr. 26-án: Babótán János s tarse ellen. Lopás büntette. Dömötör Nemeckzi György s tarse ellen. Magánlak sértésért. Zvolenczki Vilmos ellen. Lopás büntette. Suba József ellen. Lopás büntette. Apr. 27-én: Szilagyi Imre ellen hamis vétség. Gombos J. s tarse ellen s. testi sértés. Ifj. Mező Sándor ellen. Zsarolás vétsége. Apr. 28-án: Kovács József ellen s. t. sértésért. Molnár Istvánné ellen emberölésért. Kertész János ellen. Orgazdaság büntette. Balogh Károly ellen. Lopás büntetteért. — Ugyanaznap itelethirdetések.

* **Apróságok.** Enyhítő körülmény. Vádolt: Kérem alásan ügyvéd ur, mit gondol, hany evre fognak elitelni.

Védő: Rosszul állunk barátom, ha legalább egész családját meggyilkolta volna, akkor enyhítő körülmény gyanánt felhozhattam volna, hogy maga örült, de így...

Finom megkülönböztetes. Férő: Esküszöm, hogy fülíg szerelmes vagyok Nagysadba!

Hölgy; Ugyanezt mondotta tegnap este Káldor ur.

Férő: De az én fülem sokkal hosszabb!

Jó kifogás. Orvos: Hányszor tiltottam önöknek már meg a sörivást és most már megint isznak mint a gódeny!

— Engedje meg doktor ur, hiszen mindig a kölcsönös egészségünkre üritjük a poharat!

Szükség szerint. Hölgy: Realista ön vagy idealista?

Ur: Szükség szerint; vagy az egyik, vagy a másik vagyok — realista, — társaságban mindig idealista.

* **Hirdetés.** Minthogy a 651—1899. sz. Pénzügyminiszteri rendelet folytán az 1899. évi l. t.-cz. meghozatala, illetve kihirdetése által a törvényes végrehajtás szünetelése megszünt, ennél fogva figyelmeztetik az adózó községek, miszerint a hátra lékban maradt múlt évi összes, valamint a folyó évben már esedé-

kessé vált állami és a közadók módjára fizetendő kincstári és egyéb tartozásait tíz nap alatt annál is inkább fizessék be, mert ellenében az összes esedékes tartozás az 1883. évi XLIV. t.-cz. 55. és következő §§-ai értelmében azonnal a legszigorubb végrehajtás útján fog behajtatni. Egyidejűleg értesítettük az adózó közönséget, hogy az 1899. évre szóló és megállapított földadó, I—II-od és IV-ed oszt. kereseti és tőkekamatadó kivetési lajstromok 8 napi közszemlére f. év április 18-tól 25-ig a városi adókövető hivatalban az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a értelmében kitéve vannak, mihez képest az adózók figyelmeztetnek, hogy a kivetési lajstromokat tekintsek meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk van, felszólalásait és pedig: a) azon adózók, kik a lajstromban foglalt adónemmel már a múlt évben voltak megróva, a lajstrom kitévelének napját, b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval az idén első ízben rovatlak meg, adótarozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóügyosztálynál adják be. Kelt Debreczenben, 1899. április 14-én. A városi tanács.

x **A Ferencz József** keserűviz nemcsak hogy Magyarországon a legelterjedtebb, hanem a virágkereskedelemben is virágzó kivitelei czikk helyét foglalja el. Ajánlatos csakis Ferencz József keserűvizet kérni és nem budai vagy egyéb elnevezést használni, mert több csekély értékű víz csalódásig hasonló vignetekkel jön forgalomba.

Ferencz József és a debreczeni kocsis.*)

Debreczen, ápr. 25.

Ferencz József és Erzsébet 1857 május 28-án Debreczenben volt. Velük jött Albrecht főherceg is. Akkor vasút még nem volt és a fejedelmi vendégek kocsihoz jöttek. Csorba János Debreczen akkori polgármestere, a város hódolata jeléül a császárnak két hortobágyi csikót ajándékozott fel, a debreczeni hölgyek aranyfóktót nyújtottak át a császárnak. Egyszerre jött a hír Budáról, hogy a kis Zsófia főhercegnő meghalt.

A császár és császárné, a város híres ötos fogatára ült, s rögtön elhagyta Debreczent. Kallós Pista, a város első kocsisa hajtott.

Lobogó bornyuszajú ingujjban, panyókára vetett, sargapitykés zöld lajliban, terden alul lenyúló tarsolyal, rámás sarkantyus csizmában ült Kallós Pista a bakon, mint a hogy az Olympuson Jupiter ülhetett a trónján. Mikor Kallós Pista felült a bakra, a sok cifraruhás ur szívére lelkére kötötte, hogy jól megfogja a gyepőt, ügyesen kormányozza a lovakat, mert a császár és a császárné ülnek a hirtóban.

Kallós Pista, mintha csak néma lett volna, egy szót sem szólott, csak kevélyen kacsintott a prűszkölő sárkányok felé. Mikor egy generális aztán nagyon sokat veregette a vállát, kifakadt Kallós:

— Menjen már odább az ur, értem én a magam dolgát. Aztán a lovak közé cserdített s neki hajtott a nagy hortobágyinak.

Nyilsebesen repültek a sárkányok, hanem a mint belementek a homok tengerbe, egyszerre csak lassabban lépkedtek.

— Gyorsabban, gyorsabban, szólott a császár.

Kallós Pista hallgatott, hanem mikor a lóháton menő kíséret tagjai közül is sürgették hogy gyorsabban hajtson, türelmetlenül sodorgatta bajusszát s mogorván kiáltotta a tiszteknek:

— Könnyű kendteknek.

— Vagyon a lovak közé kiáltotta egy főtiszt.

— Nem én, szólott Pista tagadólag rázva fejét.

— Ha nem hajts gyorsabban, leszállítatom, kiáltott a császár.

Kallós Pista mérgesee hárafordul:

*) Mutatvány Tóth Béla anekdota könyvéből.

— No, no, ezt csak nem teszi, Vittem más én nagyobb urat is.

A kíséret tagjai hüledeztek. Kallós Pista mellett az inas úgy reszketett, mint a hideglelés, de a császár nem haragudott meg. Mégis kíváncsi volt, ki az a nagyobb ur, kinek Kallós Pista kocsisa volt. Meg is kérdezte.

Kallós Pista tisztelettel emelte meg árvalányhajbokretás süvegét s megilletődött hangon válaszolta:

— Hát Kossuth Lajos ő felsége.

Mikor kikászolódtak a homokbuczkákból Kallós Pista a lobogós ingujj alól felemelte karját és megforgatta a lovak fölött szárgörscsü ostorát. Mint a madarak, úgy repültek a lovak.

— Hol a kíséretem?

Kevélyen válaszolt Kallós Pista:

— Jelentem alássan, elmaradtak a németek.

Mire a tájékozó paripák Csegére repültek a császári párral a gyepős ló megdögölt. — De egyéb baj nem esett és az uralkodó meg volt elegendve a debreczeni kocsisal.

Apotheozis.

Dramai kép 1 felvonásban.

a Petőfi társaság kolozsvári ünnepélyére írta
Bartók Lajos.

K l i o.

Eg lányai. Muzsák,
Szende szüzek,
Lábujhegyen, halkán
Lépkedjétek!
Mint harmat a füre
Szálljon puha lábunk,
Ah, hátha a költő
Sirjára találunk?
Álmát ne zavarjuk,
Ringasd siri csend,
Oh, hátha a költő
Nyugszik oda lent!

M u z s á k,

Álmát ne zavarjuk.
Ringasd, siri csend,
Oh hátha a költő
Nyugszik oda lent!

H u n n i a.

Mutasd meg hát, hozd őt karunkba percze,
S már égre nem kiált szívünk keserve!

De látni harczra szállva őt dicsőn,
S álmodni: hős lantjával visszajön,
Álmodni lázban, várva, évről évre,
Csüggedve ma s holnap megint remélve,
Mig sajtoló kétség sulya alatt
Vérző szívünk lassanként elapadt
S a század elszáll, lomha szárnyu sasként,
Reményünk — karma között lépített galambként: —

Ah szörnyű! Szörnyű, hogy meghalt, s ah képtelen,

Hogy ember örök életű legyen.
S még sem hiseljük, hogy ő már oda, —
Petőfi meg nem halhatott soha!

K l i o:

Valóban jól mondád: ő halhatatlan.

H u n n i a:

Meghalt? Él? Oh, mily rejtély van szavadban!

K l i o:

Ne kérdd s ne tudd. Örök mystérium van.
Ez istenektől irigyelt titokban.

Eltűnt az éjben az éj csillaga,
De a napfényvel rátko virrada.
Egy hősi harcz volt teljes élete,
Halál ily hőson miként győzhető?
A harcz az élet, béke a halál,
Igy láng csak égbe vissza, sirba — sohse száll!

H u n n i a.

Oh, jó, ha eltűnt, mint a fergeg,
Földet rázón, alig születve meg.
Nem az dalol csak, kinek lágy szaván
Szellő elül, s fölkel a csalozány:
Az a harcz költője, a ki lantját,
Ha kevély égi háboru rohant át,
Akkor veri, agya ég villámokban,

S csupa mennydörgés, a hogy szíve dobban!

Ezt add nekem hát, holt költőm helyett,
Ki kárpótolja vesztességemet.
Az ő s z a v á t csak l. . . ezt viszhangoztassák,
Zengj, hősi dacz, hajthatlan férfiaság,
Magyar becsület, szabadság s haza,
Eszményi élet miként jelszava!

S hogy lantja, bája a zordon telet
Altassa el, s keljen mint kikelet;
A szent természet szépségét ruházza,
Nem hervatag virágként a hazára.

Teremtse ént a föld vé: szívébe,
A szerelmet ültetve közepébe, —

De elsőb szenvedélye lantjai
Hatalmával e kertből irtsa ki
Mi gaz, mi kigyó, ránk fogat c-ikorgat,
Mi gyilkos ellensége a magyarnak!

S lángot leheljen ő érte a dal,
Telve dicsőségteljes bosszúval,
Bosszút fejkökre, kik szívünk' megölték. —
Ilyen lantot adj s legyen övé dicsőség!

Az áruló sorsjegy.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Debreczen, ápr. 24.

Az új év első éjszakáján Halász Gábor szigorló jogász, Takó Ferencz és Berger Béla rendőrtisztviselőkkel több kávéházba mulatott. A mulató társaságban régi szokás volt, hogy a ki elázott, annak a tárczáját a józan cimborá vete gondjaiba s másnap épen adta vissza a kijózanodás után. Az említett éjjelen Halász Gábor volt az adozat s mámorából felébredve, észrevette, hogy fókabőről varrott tárczája, a melyben két ötförintos bankó és négy osztályosorsjegy volt, elveszett. Barátai ezúttal nem tudtak semmit az erszénnyről és ezért a jogász jelentést tett a rendőrségnek. Az esetre véletlenül Fortuna istenasszony kedvtelése vetett világosságot. A négy elvesztet sorsjegyből az egyiket kihuzták és néhány nap mulva egy fiatal főhadnagy a banküzletben be akarta váltani a nyertes sorsjegyet. A pénztáros megnézte a sorsjegy számát s kijelentette:

— Ez lopott jószág!

A főhadnagy nyugodtan kijelentette, hogy úgy vette a sorsjegyet tizenhat forintért. Utóbb megmondta, hogy a sorsjegy Szigeti Gizella orfeuménekese. a ki megkérte őt, hogy váltsa be. Az énekesnőt nem akarta a főhadnagy a dologba belekeverni s ezért hallgatta először a nevét. Szigeti Gizella a rendőrség előtt azt vallotta, hogy a sorsjegyet Takó Ferencz rendőrrinoktól kapta. A szerencsétlen fiatal ember így került aztán a lopás vádjá alá. Berger Béla ez eset után azt tanácsolta neki:

— Lódd főbe magad, mert bár tudom, hogy ártatlan vagy, a látzat ellened szól, Takó már el is szanta magát az öngyilkosságra, mikor lakásán rakosgatva, kezébe került esőköpenyeye, mely az emlékezetes éjszakán rajta volt;

— Ezt se veszem fel többet, pedig hej, hogy dideregtem benne.

Megrázta a köpenyegét s ime, az egyik zsebből kihullott a fókabőrös bugyillaris, a pénz is meg volt benne, csak két sorsjegy hiányzott. A tárczát nyomban elvitte a vizsgálóbírónak, de azt, hogy hogyan tűnt el belőle a két sorsjegy, azt nem tudta megmondani.

— Talán részegen adtam oda, — szólott — és ugyanigy védekezett a mai tárgyaláson is, a mely Bezerédy járásbíró előtt folyt le.

A panaszt is kihallgatták. Halász Gábor kijelentette, hogy fel se teszi Takóról azt, a mivel vádolva van, életre sem kerülhetett a dolog, mert Szigeti Gizella nem jött el és ezért ismételen el kellett halasztani a tárgyalást.

IRODALOM.

A »Vasárnapi Ujság« ápr. 23-iki száma 29 képpel s a következő tartalommal jelent meg:

Magyarország az 1900. évi párisi világkiállításon. Irta Lukács Béla kormánybiztos (képekkel a párisi kiállítás magyar osztályáról). »A párisi nemzetközi kiállítás magyar pavillonja« (képpel). »Fohász«. Költemény. Kántor Imréről. Regénytár: »A kormányzó«. Elbeszélés. Irta Stockton R. F. (képekkel). Angolból ford. S. A. »A vadlilium«. Regény. Irta Theuriat André. Franciából ford. G. Cserhalmi Iren (a párisi kiadás ered. illusztrációival). »Az új városház elhelyezése« (képpel). »Erzsébet királyné emléke Cap-Martinban« (képpel). »Emich Gusztáv« (arc képpel és képekkel a »Magyar nemzet története« cz. díszmunkából.) »Nagy-Salló«. Visszaemlékezés az 1849. apr. 19-iki nagy-sallói csatára. Régi Honvéd. »Nemzetközi kiállítás a Múcsarnokban« (képekkel Balló Ede, Both Menyhért, Márk Lajos, Szene Pülöp, Szilágyi Lajos, Tull Ödön festményei és Haraszi J., Kiss György, Ligeti M., Telcs Ede, Weinberger Márk szoborművei után.) Petőfi halálára. Szalay Karolytól. »Dodó főhadnagy« Pekar Gyula vigjátékának előadása a Vgszínházban. Szüry Dénestől. »Pajor István« (arc képpel). Luby Sándortól. — Parisi divatlevél (divatképpel). — Irodalom és művészet, Közintézet és Egyetemen, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi ujság előfizetési ára egy negyed évre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4 sz.), mely mutatványszámokat kívánatra ingyen küld. Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára. egy évre csak 1 frt 40 kr., fél-évre 1 frt 20 kr.

Spurgeon prédikációit fordította le Balogh Lajos h.-bőszörményi baptista hitszónok, a melyből az 1. füzet 17 1/2 nyvi terjedelemben már meg is jelent. Spurgeon arczképével és Spurgeon Tabernakel nevű óriási imaházával (melyben több mint 2000 ember elfér.) A csinosan kiállított füzet ára 80 kr. és megrendelhető Debreczenben Szűts Imrénél Berek-utca 10, valamint H.-Bőszörményben Balogh Lajos baptista hitszónoknál.

CSARNOK.

Kudarcz.

Irta: Guy de Maupassant.

Kirándulást tettem Turinból Corsica szigetére.

Nizzában a Bastio felé menő hajóra szálltam alig hogy a tengerre kiértünk, a fedélzeten egy csinos és eléggé szerény asszonyt vettem észre, ki a távolba elmerengett. Így szólott magamban: »Lám ezt kerestem én!«

Szembe állottam vele és jól szemügyre vettem, mialatt mindeféle gondolatok jártak at agyamat, olyan gondolatok, melyek csak akkor jutnak az ember eszébe, midőn egy ismeretlen hölgygel áll szemben, a ki érdekli; ilyenkor elgondolkozik: Vajjon ki lehet, hány éves, milyen a jelleme?

Aztan találgatni kezdünk, mert azt hisszük, hogy látjuk mindazt, a mit valójában nem látunk. Tekintatunket képzeletünk segíté-gevel a ruhák alá varázsoljuk s majd a termetet, majd a ruhát vizsgáljuk. Mikor ül, megjegyezzük felsőtestének hosszú-ágát: ipar-

kodunk a legapróbb csekélyégeket felfedezni, észrevesszük a kéz minőségét, mely mozdulatainak előkelőségét árulja el; észrevesszük füleit, melyek sokkal biztosabban hirdetik származását, mint bárme y megvitatható születési bizonyítvány. Iparkodunk beszélni hallani, hogy behatolhassunk gondolkodás módjába és hangja rezgéséből megtudhassuk szive hajlamát. Mert tapasztalt megfigyelőnek a hang és annak minden árnyalata a lélek egész titkos szövevényét mutatja meg, mivel az összhang mindig megvan, csak nehéz ki-vinni a hang cseogéséből, mely a gondolat kifejezője.

En tehát gondosan megfigyeltem szomszédomat, jeleket kerestem, mozdulatait tagoltam, várva minden egyes mozdulatát.

Egy kis táskát nyitott fel és ujságot vett ki belőle. Kezeimet dörzsölgettem örömdömben: »Mondd meg mit olvasol és én megmondom miről gondolkodol!«

A vezércziknél kezdte megelégedett és kedvteli arczsal.

A lap czime szemembe ötlött: »Echo de Paris!« Megrökönyödve állottam meg.

Scholl egy krónikáját olvasta. Ezer ör-dög! tehát schollista volt — schollista!

Mosolyogni kezdett: akkor német! Te-hát nem valami divatbáb. hanem jó gyermek.

Nagyon jól van! Schollista! — az igaz; akkor szereti a francia szellemet: a fino-mat, csipőset, sőt borsosat is. Ez jó jel.

És így gondolkodtam: »Lássuk az ellen-próbát!«

Mellé ültem és buzgón kezdtem olvasni Frank Félix szerelmi dalait, melyeket eluta-zásomkor vettem. Észrevettem, amint egy hirtelen pillantással elolvasta a czimet, mint a madár, mely röptiben kapja el a legyet.

Több utas ment el mellettünk és ráné-zett. Ő azonban csak krónikájával foglalko-zott. Mikor befejezte maga mellé letette az ujságot.

Köszöntem. — Megengedi asszonyom, — szólottam én — hogy egy pillantást vessek az ujságba?

— Szívesen uram!

— Szabad-e felajánlanom addig ezen verses kötetet?

— Kérem, uram — érdekes?

Megzavarodtam egy kissé erre a kérdés-re. Azt hiszem, nem szokás kérdezni, vajjon egy kötet vers érdekes-e.

Azt feleltem: — Sőt asszonyom elraga-dó kedves és rendkívül érdekes munka!

— Adja hát.

Átvette a könyvet és kissé csodalkozó tekintettel futotta át, bizonyítva vele, hogy vajmi keveset olvas verseket.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Szőlő és borgazdasági tanfolyam.

A földmívelés szempontjából fontosabb közsé-gekben működő néptanítók részére a földm. miniszter ez évben is 4 hétre terjedő szőlő és borgazdasági tanfolyamokat rendeztet. Ez év-ben a kiválóbb borvidéken összesen 14 helyen lesznek ilyen tanfolyamok s azok apr. 27-én veszik kezdetüket. Ezekre a tanfolyamokra a földm. miniszter 170 néptanítót vett fel, kik közül 150 tanító uti és ellátási költségeinek fedezésére egyenként 60 frt állami segílyt kap, 10 pedig saját költségén végzi a tanfolyamot.

Hasonló tanfolyamot az előző két évben már 550 néptanító végzett, az ideikkel tehát a szőlőművelésben kiképzett néptanítók száma 520 leendő, kik a szőlőfelújítás előmozdítása és okszerű szőlőmívelés terjesztése ügyének hasznos szolgálatára lesznek.

Budapesti gabonatözsde.

április 24.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilos	Ar 100 klg.		kilos	100 kilogramm	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Bánsági ó	76	8.85	8.95	80	09.35	09.45
»	77	8.95	9.05	81	09.00	09.00
»	78	9.05	9.15	82	—	—
»	79	9.15	9.25	—	9.50	9.65
Tiszavidéki ó	76	9.05	9.15	80	—	00.00
»	77	9.20	9.25	81	00.00	00.00
»	78	9.25	10.35	82	9.45	10.55
»	79	9.40	9.50	—	—	00.00
»	79	8.90	9.00	80	—	—
Fehérmegyei ó	76	9.05	9.10	81	9.45	9.55
»	78	9.15	9.25	82	—	—
»	79	9.30	9.40	—	—	—
Bácskai ó	76	8.95	9.05	80	—	—
»	77	9.10	9.20	81	00	00
»	78	—	—	82	0000	00
»	79	—	—	—	—	—
Észak mag	77	—	—	80	—	—
»	78	—	—	81	—	—
»	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
» elsőrendű uj	70-72	7.05
» másodikrendű »	—	6.90
» Arpa takarmánynak »	60-62	6.20
» égetni való —	62-64	6.60
» sertőzdei —	64-66	7.60
Zab — — — — — uj	39-41	5.80
Tengeri bánsági — uj	—	4.45
» más nemű »	—	4.35
» — — — — — »	—	4.45
» — — — — — »	—	4.15
» — — — — — »	—	4.45

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Április 24. Ma-gyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400. kgron felüli 46-46 1/2, kr. Közép (páronkint (300-340 klg. súlyban 46 1/2, —47 kr. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli suly-ban) 50-51 krig. Fialtal közép (páronként 251-320 klg.) 49-49 1/2, krig. Fialtal könnyű páronként 250 klgig terjedő sulyba. 49-50 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg felülisúlyában) 48-48 1/2, krajczárig, közép páronként 240-260 kilogramm sulyban) 47-47 1/2, krajczárig. Könnyű (páronként 250 kilogramig terjedő sulyban) 46-47 krajczárig

Sertés létszám: 1899. évi április 21-én — volt készlet 40.922 darab, 1899 április hónap 23-án felhajtott 540 drb, 1899 április hónap 23-ik napján elszállított 530 drb. 1899 április hó 24-ik napjára maradt készlet-ben 40.932 darab. — A hizott sertés üzlet rányzata változatlan.

Szerkesztői üzenet.

Cs . . . ks József. A »Remény« czimű ifjusági lap szerkesztése még nem jogosítja fel-öt arra, hogy verseket írjon. Talán nem is-meri azt a közmondást: »poeta non fit sed nascitur?« Versei nagyon is Hazafi Veray Janos izűek — s úgy látszik, hogy e nemes férfiú iskoláját követi. A hangzatos Pindar nevet nagyon is gyenge zengemények alá illesztette. — Kíméljen meg bennünket a bosszankodástól, a melyet eszme szüleményei okoznak.

valamint fekete, fehér és színes »Henneberg-selyem« 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 kü-lönböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasz-tóknak postabér-, vámmentesen s házhöz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárak, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s színekben.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni ev. ref. főiskolánál megüresedett

gazdai állásra

pályázat hirdettetik, a következő feltételek mellett:

1. Évi fizetés: havi utólagos részletekben 450 ft.
2. Kötelesség: a főiskolai hatóság által megszabott teendők végzése.
3. Pályázhatnak debreczeni illetőségű, ev. ref. vallásu, munkabíró férfiak.
4. A sajátkezüleg irandó pályázati kérvények, — melyek mellett életkor, foglalkozás, családi körülmények és erkölcsi magaviselet igazolandók — **1899 május 15-ig**, a főiskolai házuagyi hivatalhoz nyújtandók be.
5. Az állás 1899 június 1-én foglalandó el, az állandósítás egy évi próba idő leteltével fog bekövetkezni.

Kelt Debreczenben az ev. ref. collégium gazdasági tanácsa által 1899 ápr. 19-én tartott ülésből.

Elek Lajos

gazdasági tanácsjegyző.

Debreczen sz. kir. város erdőhivatala.

585 szám
1899

Hirdetés.

A nagyerdei akácokban még eladatlan 970 csomó 1/4-ed öles hosszú akáczfára az árverés f. hó 26, 27 és 28-ik napjain az az Szerdán, Csőtörtőkön és Pénteken fog megtartatni.

Debreczen 1899 évi ápril. hó 22.

Török
erdőmester.

288.

Az, István' gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK ÁRJEJYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított 1887. évi június 1-én életbe lépett eladást fizetési és szállítási módokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG ÉS ENGED-
MÉNY NÉLKÜL.

Keszpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kilo
A. Asztali dara nagyszemű	17.—
B. Asztali » aprószemű	16.40
0. Királyliszt	16.60
1. Lángliszt kivonat	16.20
2. Elsőrendű zsemlye liszt	15.80
3. Zsemlye liszt	15.20
4. Elsőrendű kenyér liszt	15.—
5. Közép kenyér liszt	14.80
6. Kenyér liszt	13.—
7. Barna kenyér liszt	10.40
8. Takarmány liszt	5.80
11. Firrom korpa sákkal	4.80
sák nélkül	4.60
12. Durva korpa sákkal	4.60
sák nélkül	4.40
Csirke buza sák nélkül	3.20

A zsákok súlytartalma, tolsúlyt tiszta súlynak véve.

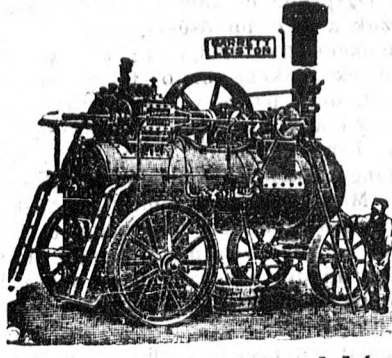
A. B. —6 számig 85 kilogramm.
7. és 8. szám 70   »
11. és 12. szám 50

Debreczen, 1899 április 22.

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület, Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiai féle legújabb szerkezetű **compound gőzmozdonyait félstabil- és stabilalakban**, a melyek 40 százalék tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négy-szer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmarázókkal és nagy szita felülettel, minden nagy-agban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répvágókat és mindenmás gazdasági gépeket.

Vidéken lakó szolid ügynökök kerestetnek!

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben.

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Rendelőlével levárandó

Kérek részemre.....l. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az ö-szeget.....ft { utánvételre kérom } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, V. Váci-körut 4/a

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát

utánvételre kérom postautóval küldöm.

A nem tetsző törlendő.

A negyedik nagy m. kir. osztály-sorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból 50,000 sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldat levő nyereményjeg-zék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már-általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki birtosan. A legna-gyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeleseknél ere-deti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban es pedig:

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet 6.—
fél " " " " 3.—
negyed " " " " 1.50
nyolczad " " " " —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz elő-leges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzasi jegyzeket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul álla-nak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyi-vánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. évi május hó 3-ig hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, V. Váci-körut 4/a

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát

utánvételre kérom postautóval küldöm.

A nem tetsző törlendő.